

Masarykova univerzita
Pedagogická fakulta

Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví

Projekt

**Rozvoj osobnosti dítěte prostřednictvím hnutí Na vlastních
nohou – Stonožka**

Vypracovala: **Hana Chramostová**

Obor: OV/RV, 5.ročník

BRNO 2007

Obsah

Úvod.....	3
1 Teoretická východiska.....	4
2 Aplikace ve výchovně vzdělávacím procesu.....	7
2.1 Výchovní a vzdělávací cíl.....	10
2.2 Obsah výuky.....	10
2.2.1 Zařazení do vzdělávacích oblastí.....	11
2.2.2 Průřezová témata.....	12
2.3 Typ výuky.....	13
2.4 Fáze výuky	13
2.5 Metody výuky.....	15
2.6 Organizační formy výuky.....	15
2.7 Didaktické prostředky a pomůcky.....	15
2.8 Výsledky výuky.....	16
Závěr.....	16
Seznam použité literatury.....	17

Úvod

Téma „Rozvoj osobnosti dítěte prostřednictvím hnutí Na vlastních nohou – Stonožka“ jsem si vybrala z několika důvodů. Prvním důvodem je, že se jím zabývám i ve své diplomové práci, proto mám v této problematice značné povědomí. Druhým důvodem je moje zaujetí o myšlenku hnutí, tedy přínos pro samotné děti, a snaha o její rozšíření do dalších škol.

Hnutí Na vlastních nohou je zcela dobrovolná humanitární a mírová organizace, v níž děti pomáhají jiným dětem. Význam hnutí tkví v pomoci dětem, které nějakým způsobem trpí, buď nemocí, válečnými událostmi nebo přírodními katastrofami. Hlavní je však myšlenka, že činnost sama o sobě působí výchovně na děti, které pomáhají svým postiženým a nemocným kamarádům postavit se opět „na vlastní nohy“. Proto pojmenovaly hnutí „Na vlastních nohou“ a stonožku, která má těch nohou nejvíce, zvolily jeho symbolem. Děti se učí významu hodnot jako je přátelství, tolerance a spolupráce. Jejich heslem je „DĚTI S LÁSKOU – DĚTI ZA MÍR“.

V dnešním světě plného násilí a sebestředného jednání lidí je důležité rozvíjet u dětí sociální citění, toleranci a nesobeckost. Ve školách je velký problém se šikanou a chováním žáků. Hnutí Stonožka má velký vliv na formování myšlení a vnitřní morálky. Mezi dětmi tak zmiňované problémy postupně mizí. Vliv má nejen na stonožkové děti, ale i na jejich učitele a děti, kterým je pomoc určena.

1 Teoretická východiska

Hnutí bylo založeno roku 1990 Češkou žijící v Norsku paní Bělou Gran Jensen. Dnes v něm pracují tisíce dětí a stovky učitelů především z českých škol, ale i na Slovensku, v Norsku, Německu, Polsku, Rakousku, Itálii, Bosně, Kanadě, Argentině a USA. Děti malují vánoční přání, získávají finanční prostředky organizováním Stonožkových týdnů, pořádají sbírky na pomoc nemocným a postiženým dětem v Česku i v jiných zemích světa. V činnosti hnutí velmi pomáhají Generální štáb AČR, Ministerstvo obrany a velitelé a vojáci AČR v zahraničních misích, ale i v ČR.

Stonožka od svého vzniku pomáhá v České republice i v zahraničí. Za stonožkové peníze se za dobu působení nakoupila v Čechách a na Slovensku celá řada přístrojů a vybavení pro nemocnice, zdravotnická zařízení, léčebny, školy a dětské domovy, pořídily se sanitky a mikrobuses pro děti. Významnou měrou se i nadále podporuje dětská psychiatrická léčebna v Opařanech, jejíž patronkou je paní Běla Jensen. Vybavil se její sportovní areál, postavila se horolezecká stěna a koupil mikrobuses, vznikla farma pro zooterapii. Pomoc přišla i školám po povodních v roce 1997 nebo při kampani v boji proti rakovině. V zahraničí jde pomoc dětem do poválečných oblastí do Bosny, Kosova, Iráku a Afghánistánu, uskutečnila se sbírka pro děti z oblastí postižených tsunami, zemětřesením v Pákistánu, do Kambodže. Posílají se školní pomůcky, ale i hračky a oblečení, přispívá se na rekonstrukci škol, dětských domovů a mnohé další.

Hnutí má svůj největší význam ve dvou věcech, a to v pomoci dětem, které to potřebují, a ve výchovně vzdělávacím vlivu na stonožkové děti. Formuje nejen jejich osobnostní rysy, postoj a vztah k ostatním lidem, i cizím, ale ovlivňuje tím i jejich chování. Má obrovský vliv na stmelování tříd a někde i celých škol. Závisí to velmi na osobnosti učitele, který je vede a jeho zaujetí a odhodlání pro práci. Ta je především pro lidi s velkým nasazením, kteří jsou o správnosti věci vnitřně přesvědčeni. Činnost pro hnutí v dětech stírá xenofobní a rasistické myšlenky a názory, jsou k sobě mnohem ohleduplnější a chovají se méně sobecky. Uvědomují si totiž, že jinde jsou na tom jiné děti daleko hůř. Na mnohých školách, které jsou již několik let do hnutí zapojeny, má Stonožka takový účinek, že nemají problémy ani se šikanou. Děti mají v sobě vypěstované mnohem větší sociální citění a mají úctu k sobě navzájem.

Hnutí tak má velký vliv nejen na děti, ale na celou atmosféru školy a někde i

města. Zapojují se rodiče, učitelé, ředitelé, starostové. V současnosti je takových škol stovky, z čehož asi třetina pracuje pořád. Ostatní školy pracují třeba dva roky, pak si vezmou rok pauzu. Některé školy se zúčastňují jen výstav. Ale i ta nejmenší částka má smysl. Celkově se od vzniku hnutí nashromáždila pomoc za skoro 100 milionů korun. A rozhodně to není částka finální. Činnost bude nadále pokračovat, děti ze základních škol odcházejí, nové zase přicházejí. Jde o správné vedení, které nedovolí Stonožku na škole vymizet, ale bude ji naopak podporovat a s dětmi nacházet nové inovativní způsoby práce.

Pro stonožkové děti má práce pro hnutí velký význam. Vnitřní přesvědčení, že pomáhají a dělají správnou věc. Nechtějí války nebo aby se jiným vedlo špatně. Nechtějí, aby jiné děti byly ochuzeny o své dětství. Chtějí, aby si jako ony tady měly kde a s čím hrát, mohly se učit, byly zdravé. Pomoc jde tak i na dětská oddělení v nemocnicích v České republice. Vědí, že si nikdo nemůže být jistý, že jednou nebude potřebovat pomoc on sám.

Důležitou věcí na celé práci je, že děti mají zpětnou vazbu, kam se jejich pomoc dostala a kdo si koupil jejich výrobky. Na zadní straně každého práníčka, je napsáno jejich jméno a adresa. Velmi často se stane, že nový majitel práníčka napíše jeho autorovi, že si ho koupil právě on a jak je úžasné, co pro jiné děti dotyčný dělá. Bývají to lidé i z druhého konce Evropy. Děti jsou pak opravdu nadšené, vidí konkrétní výsledky své snahy. Mohou se podívat do léčebny v Opařanech, některé navštívily přímo i poválečná místa, například při slavnostním otevření nových škol nebo při předávání dárků. Už to pak nejsou jen kresby a následně získané peníze, ale konkrétní věci.

Paní Běla, zakladatelka hnutí, spolu se všemi stonožkovými učiteli, umožnila, aby se děti, které vyrůstají v relativním bezpečí, dozvěděly o dětech v jiných koutech světa, které takové štěstí nemají. Ale také o dětech třeba ze svého kraje, které jsou nemocné nebo přišly vlivem přírodních vlivů o školu. Ukázala jim cestu, jak se nedívat jen na sebe a na své problémy. Hnutí tak pomáhá vychovávat novou generaci nesobeckých lidí, které zajímá svět kolem sebe. Dává pocit odpovědnosti za dění v něm.

Děti jsou schopny obětovat svůj čas i kapesné pro druhé. Snaží se pomoci a jiným dětem poslat svoji lásku a sílu, která jim pomůže postavit se na vlastní nohy. Tak dávají

příklad i všem dospělým. Totiž že pomoc je o tom skutečně pomoci a ne o tom jen mluvit. A že nepomáhají jen ti, co mají dost peněz. Ale také ti, co je nemají a často na úkor sebe se snaží dělat něco pro jiné. Nezištně dávají a radují se, když vidí, jak jsou šťastné děti, pro které to všechno dělají. Činnost hnutí tak žije svým životem, v jejích srdcích.

Stonožka učí stát na vlastních nohou. Lidé v nouzi totiž nepotřebují jen dostávat a stát se závislími na pomoci druhých. Stonožka tak poskytuje nový pohled na humanitární pomoc, nebýt závislý, ale naučit se samostatnosti. To ovlivňuje významným způsobem myšlení celé nové generace dětí, kteří budou šířit myšlenku, že nejdůležitější je stát na vlastních nohou. Vede to k větší odpovědnosti za sebe i za druhé.

Důležitým aspektem práce Stonožky a podobných hnutí je stírání xenofobních a rasistických předsudků mezi dětmi i dospělými. Stonožkové děti, ve kterých jsou i děti různého náboženství či národnosti, pracují pro děti z různých koutů Evropy i světa, bez ohledu na jejich etnickou příslušnost. Hnutí má tak vysoce sociální hodnotu pro budoucnost všech, neboť vzhledem k zvětšování počtu různých menšin v naší zemi se tak připravují děti nejen na tolerantní, ale i pluralitní chování mezi sebou.

2 Aplikace ve výchovně vzdělávacím procesu

Cílovou skupinou pro následující školní aktivity tvoří děti mateřské i základní školy. Pro především děti z 2.stupně ZŠ.

Kroky pro zakotvení hnutí na škole:

- zapálení konkrétního člověka, učitele, pro práci v rámci tohoto hnutí
- zaujmout ředitele
- teoretická příprava vědomostí dětí pro práci
- zakotvení v plánech školy
- organizační věci a záležitosti
- formy pomoci
- realizace

V rámci hodin dějepisu, občanské výchovy, rodinné výchovy a výchovy ke zdraví nebo výtvarné výchovy se žáci seznámí s myšlenkou hnutí. Vysvětlí se jim význam a smysl, proč pomáhat jiným dětem. Vzhledem k pomoci i mimo ČR podání historických faktů, současné situace a stavu zemí, do kterých pomoc směřuje.

Formy pomoci:

- přáníčka
- stonožkové týdny
- sbírky – plyšáky, hygienické potřeby,...
- vlastní iniciativa školy dětí

Přáníčka

Přání se tvoří ze složeného výkresu A4. Maluje se na přední stranu – vždy na výšku – nerozmazatelnými barvami (nepoužívat tedy pastely). Snažit se obrázky nelepit, přání musí projít tiskárnou.

Na zadní straně je popiska – snažit se nepřekročit výšku 3 cm.

Například:

PAVLA PETROVÁ, 12 YEARS, GIRL

ZŠ P. E. TROVA, PEŤANOVA 12/04, 120 40 PAVLOVICE

CZECH REPUBLIC

Na zadní straně bude oficiální nálepka hnutí.

Vnitřní stránky zůstávají prázdné.

Ilustrace 1: Přáníčko z přední strany

Ilustrace 2: Přáníčko ze zadní strany

Přání se poté odesílají na sběrné místo Hnutí, kde se tisknou a poté míří do celého světa.

Stonožkové týdny

- vyhlášení tématu na týden (např. lístkový, srdíčkový, květinový,..) → na tomto základě laděné výrobky
- tvorba a příprava výrobků
- zapojení učitelů VV, Rv a kroužků + použití školního vybavení – např. pec na vypalování hlíny, papíry a barvy
- zapojení maminek doma

př. výroba hrníčků, skleniček, šitých předmětů, omalovánky, drobné předměty, kreslení na kamínky, ...

→ shromáždění všech věcí a prodej ve škole a po městě

Náležitosti:

- cedulky se jmény, razítkem školy a podpisem každému dítěti, které prodává
- kasička
- každý den napsat, kolik se vybralo
- 1 stánek u školy, další po městě + ti, co chodí s drobnými předměty a prodávají

Každé dítě musí vysvětlit, pro co se vybírá!!!

→ uzpůsobit na každé město – takových prodejců pod záštitou různých organizací či jako podvodníci je spousta, proto celková akce musí vypadat seriózně – nejlépe zapojit starostu, informovanost lidí v místním tisku či rozhlase.

Zapojení dětí je pouze DOBROVOLNÉ: - neznevýhodňovat zapojené děti, ani netrestat ostatní.

Sbírky

Sbírky se konají na základě výzvy z hnutí. Například hračky, oblečení, školní potřeby pro děti z Iráku, Kosova, Pákistánu, na pomoc dětem z oblastí postižených tsunami, pro děti z oddělení českých nemocnic, z oblastí postižených povodněmi apod.

Vlastní iniciativa školy a dětí

Škola může pod jménem hnutí dávat finanční dary například místním nemocnicím, institucím pro děti – děti tak mohou přijít s nápadem, komu pomoci, jak zlepšit pomoc jiným dětem, s nápady nových hraček a výrobků apod.

2.1 Výchovný a vzdělávací cíl

Cílem vyučujícího a celého hnutí je naučit děti vzájemné toleranci a stírat předsudky. Rozvíjet vztah k jiným dětem, nemocným či dětem jiné národnosti nebo rasy. Dát povědomí o problémech jiných dětí, které se ocitly v těžké životní situaci vlivem přírodních katastrof, válečných konfliktů či nemoci. Na základě vlastní iniciativy dětí rozvíjet jejich kreativitu a smysl pro sociální jednání.

Cílem úvodní hodiny je podat informace týkající se problémů jiných dětí z ČR a jiných států, například nemocných dětí, z poválečných zón, z oblastí zničených přírodními katastrofami apod. Vysvětlit problematiku poválečných oblastí, nutnost jejich obnovy. O stavu dětí a jejich psychiky z postižených oblastí. Poukázat na potřebu dětí mít se kde učit a hrát, právo na jejich dětství. Přiblížit psychický stav obyvatel po válce, významný podíl našich dětí při procesu obnovy země a vliv na zlepšení duševního zdraví dětí.

Hlavním cílem je zpětný výchovně vzdělávací efekt této činnosti na stonožkové děti, který je důležitý pro jejich osobnostní a morální rozvoj, rozvoj sociálního citění, respektu a tolerance, stírání xenofobních a rasistických předsudků a pedagogickou praxi učitelů.

2.2 Obsah výuky

Obsahem vyučovací jednotky je seznámení žáků s hnutím Na vlastníh nohou – Stonožka a jeho význam. Přiblížit situaci dětí nemocných nebo dětí z postižených oblastí. Vysvětlit příčinu jejich strádání a možnosti pomoci. Žáci by měli dostat přesné informace, na jejichž základě se sami rozhodnou, zda se budou aktivně zapojovat. Práce pro hnutí je DOBROVOLNÉ. Proto nelze žádného žáka do ničeho nutit. Obsahem počáteční výuky je mimo konkrétních informací také tvorba postojů a hodnot.

V průběhu školního roku jde o navázání na dané téma solidarity a sociálního citění mezi lidmi dalšími otázkami, které souvisejí s mezilidským chováním, multikulturní, morální a etickou výchovou. O prohlubování poznatků o zemích, kam se pomoc dostává a kde je potřeba. O utváření si zdravého postoje k ostatním na základě formování vlastního nezištného prosociálního jednání.

Obsahem je i organizování návštěv významných osobností spojených s hnutím, kdy mají děti zpětnou vazbu své práce. Děti se mohou přesvědčit, kam jejich pomoc směřuje. Návštěvou zařízení, kam přispěly stonožkové peníze, mohou děti vidět konkrétní výsledky.

Účastí na významných akcích se setkávají s dětmi dalších stonožkových škol a je oceněna jejich práce pro hnutí.

2.2.1 Zařazení do vzdělávacích oblastí

Náplň práce lze zařadit na 1.stupni do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho práce* – tématický okruh **Lidé kolem nás**, kde si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti.

Na 2.stupni do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, která zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Směřuje se v ní také k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti,

proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

V oboru **dějepis** ve vzdělávací části Rozdělený a integrující se svět – učivo *problémy současnosti*. V oboru **Výchova k občanství** ve vzdělávací části Člověk ve společnosti – učivo *lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití; Člověk jako jedinec* – učivo *podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka; Mezinárodní vztahy a globální svět* – učivo *mezinárodní spolupráce*.

Dále ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura** ve vzdělávacím oboru **Výtvarná výchova**; ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** ve vzdělávacím oboru **Výchova ke zdraví**, vzdělávací část Vztahy mezi lidmi a formy soužití – učivo *vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence* – učivo *skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, bezpečné chování, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí; Hodnota a podpora zdraví* – učivo *podpora zdraví a její formy, podpora zdraví v komunitě; Osobnostní a sociální rozvoj* – učivo *sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, morální rozvoj*.

Doplňující vzdělávací obor **Dramatická výchova**.

2.2.2 Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – v osobnostním rozvoji část Sebepoznání a sebepojetí, v sociálním rozvoji část Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, v morálním rozvoji Hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané.

Multikulturní výchova - Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity.

Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

2.3 Typ výuky

Ke splnění stanoveného cíle jde v počátku o informativní výuku, dále pokračovat v praktické a tvořivé.

2.4 Fáze výuky

Motivace

Pro přiblížení situace nemocných dětí, které jsou nějakým způsobem handicapované, či dětí z postižených zón, které často nemají ani vlastní školní pomůcky, se na začátku první hodiny třída rozdělí na 3 skupiny. První skupina si bude představovat, že jsou děti nemocné a potřebují drahý lék nebo použití přístroje, na který nemá nemocnice peníze. Ve druhé skupině jsou děti z postižené oblasti, které se nemají kde učit, nemají školní pomůcky. Třetí skupina zatím zůstane neurčena. První dvě vyjadřují své pocity, které mají ve své situaci. Po krátké diskusi se určí třetí skupina jako ta, která oběma má nějakým způsobem pomoci. Má vymyslet co nejvíc možností, které by řešily jejich daný problém.

Učitel poté vysvětlí dětem, způsobem daným jejich věku, jak ony samy mohou takovým dětem pomoci.

Expozice

Učitel podá informace o situaci dětí, kterým pomoc směřuje. Popíše jejich životní nelehkou situaci a v případě dětí z jiných států přiblíží jejich tamější podmínky země a možnosti.

Vysvětlí dětem pojmy jako je nemoc, psychická i fyzická, válka, přírodní katastrofy, etnikum, mezietnické problémy, solidarita, tolerance, odpovědnost.

Žáci se v průběhu hodiny dozvídají potřebné informace pro utvoření si svého názoru na danou věc a samy se rozhodují, zda jiným dětem chtějí pomáhat. Přesně se jim vysvětlí podstata hnutí, práce s tím spojená a především jejich dobrovolnost.

V průběhu dalších hodin navazují na tuto problematiku v souvislosti s tématy přátelství, mezilidské vztahy, sociální jednání, vztahy v kolektivu, ostatní lidé žijící na této planetě, globální problémy, války, dějinné souvislosti, vše adekvátně věku dětí.

Fixace

Učitel si v diskusi pomocí otázek ověří, zda děti pochopily, o jaký problém se týká a mohou si přesně určit svůj postoj. Zároveň usiluje o probuzení prosociálního citění v dětech a jeho podchycení, na jehož základě s nimi bude dále pracovat. Práce pro hnutí je dobrovolná, ale myšlenka vzájemné tolerance, respektu a nezištného jednání je důležitá pro rozvoj dítěte. Učitel v této fázi tedy na děti aktivně působí například s využitím metody vžívání se do rolí, kdy si upevňují správné vzorce chování.

Diagnóza

Učitel zhodnotí situaci ve třídě, připravenost dětí pro další práci. Zjistí především jejich názory a postoje, ale nehodnotí rozhodnutí jednotlivých žáků, zda se chtějí či nechtějí zapojit.

Aplikace

Žáci na základě utváření svých názorů a postojů k ostatním dětem a lidem jiné národnosti, rasy či vyznání, utvářejí své sociální jednání v kolektivu a ve svém okolí. Ti, co mají kladný vztah k takovému jednání svým postojem ovlivňují další děti a lidi ve svém okolí.

Pojmová analýza

Pojmy známé: pomoc, národnost, válka, přírodní katastrofa, nemoc

Pojmy neznámé: etnické střety, psychické poruchy dětí, empatie, solidarita, xenofobie, rasismus, tolerance, pluralita

2.5 Metody výuky

Při práci s dětmi se použijí metody vyprávění a následné diskuse, zejména v úvodních hodinách, při seznámení žáků s danou problematikou, kdy mají především pochopit význam hnutí a této práce, složitost situace, ve které se nacházejí jiné děti, kterým mají pomáhat.

Při práci na samotných výtvorech, sbírkách, pořádání stonožkových týdnů, jde o metody pracovní a výtvarné činnosti, metody z hlediska aktivity a samostatnosti žáků.

Celkově lze využít z moderních výukových metod informačně-receptivní metody a heuristickou.

2.6 Organizační formy výuky

Počáteční fáze vyžaduje alespoň 1 vyučovací hodinu na seznámení dětí s danou problematikou a pro instrukce k další práci.

V dalších fázích jde o práci během celého roku, nejen ve škole, ale i v kroužcích a doma.

2.7 Didaktické prostředky a pomůcky

Didaktické prostředky: beseda uvnitř kruhu, aktivity pro vcítění se do situace jiných dětí.

Pomůcky: mapa pro ukázání si oblastí, do kterých pomoc směřuje; papíry, kreslicí potřeby. Další pomůcky v závislosti na organizaci a formě pomoci.

2.8 Výsledky výuky

Rozvíjení kompetencí komunikativních, sociálních a personálních, občanských.

Vědomosti

- žáci by měli mít ucelený přehled o dané problematice, o situaci jiných dětí, o možnostech pomoci.

Dovednosti

- žáci by si měli umět uvědomit problémy jiných dětí a v porovnání se svými si utvořit názor na důležitost svých věcí. Měli by vědět, komu pomáhají a PROČ. Svými postoji a názory dávat příklad ostatním. V životě a k ostatním lidem se chovat prosociálně, tolerantně a morálně.

Návyky

- Nezištnou pomoc by měli brát jako samozřejmou věc, jednat proti xenofobním a rasistickým jednáním jiných.

Závěr

V současné době je po celém světě mnoho násilí, beznaděje, bolesti, ale také sobeckosti. Proto má hnutí veliký význam pro formování dětského myšlení, které získává rozměr většího sociálního citění. Děti ztrácejí pohnutky do sebe zaměřeného, xenofobního či rasistického jednání, projevují empatii, smysl pro morálku a odpovědnost za svět kolem sebe. Ve školách tak může panovat lepší atmosféra, zbavují se šikany a s dětmi se lépe spolupracuje. Hybnou silou pro ně zůstává myšlenka, že čím více budou pracovat, o to většímu počtu dětí pomohou. Vznikají mnohá přátelství a setkání s lidmi, kteří jim projevují obdiv za jejich práci a podporují je dál v činnosti.

Dětem, kterým se pomoc poskytuje, hnutí pomáhá postavit se na vlastní nohy a ukazuje jim, že na vše, co je potkalo, nejsou samy. Spolu s tím se jim předává ale i odpovědnost, že nenechají zničit, co jim s láskou a obětavostí jiní poslali. O nově postavené školy i vybavené třídy se musí starat. Odpovědnost je tak základním výchovným prvkem. Lidé postižení hrůzami války se musí znovu naučit být odpovědní za vše kolem sebe, za svoje činy a za budoucnost svoji a svých dětí. I přes často přetrvávající nenávist musí v sobě nalézt toleranci, lásku a schopnost žít a nechat žít. Stonožka pomáhá dětem překonat následky válek a dává jim naději, že svět může být lepší, než jaký znají, a že je to i na nich, jaký si ho udělají. Aby jejich děti nemusely prožít to, co ony. Pomoc se proto dává především do škol, které jsou významným místem vesnic a měst. Je důležité, aby se děti měly kde učit, neboť jen tak se může budovat nová generace. Se vzděláním roste i touha po lepším životě. Stonožka v těchto dětech zanechává naději a možnost, že tato generace bude více snášenlivá a tolerantní. Stonožkové děti totiž ukázaly, že to lze.

Nejedná se proto o charitu. Ale o všestrannou spolupráci a pomoc v osobnostním rozvoji jak dětí a učitelů zde, tak dětí, učitelů a ostatních lidí v Kosovu, v Afghánistánu a jiných válečných oblastech. Zní to skoro jako pohádka, ale opravdu to funguje. Chce to jen se nadchnout, zapálit pro práci a nevyhasnout. Jen na takových lidech může stát projekt těchto rozměrů, jakým se již Stonožka stala. A jednou ti, kterým pomáhá, budou moci pomáhat také. Budou stát na vlastních nohou. Pro pedagogickou činnost tak má hnutí významnou úlohu. Rozšíření Stonožky na další školy v naší zemi bude přínosem nejen pro ni, ale i pro děti a především nás samotné.

Seznam použité literatury

JENSENOVÁ, Běla Gran, PROCHÁZKA, Jan. *Létáme spolu jen do války*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Agentura vojenských informací a služeb, 2005. ISBN 80-7278-262-2.

Kol. autorů. *Vybrané kapitoly z obecné didaktiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1998.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický v Praze, 2005, ISBN 80-87000-02-1.

Internetové odkazy:

www.stonozka.org